

- © Traducerea și permisiunea pentru republicare au fost oferite de către Curtea Constituțională a Republicii Moldova în scopul includerii sale în baza de date HUDOC a Curții.
- © The present text and the authorisation to republish it were granted by the Constitutional Court of the Republic of Moldova for the purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.
- © La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Cour Constitutionnelle de la République de Moldova à son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

Orlović și alții v. Bosnia și Herzegovina - [16332/18](#)

Hotărârea din 1.10.2019 [Secția a IV-a]

Articolul 1 din Protocolul nr. 1

Obligații pozitive

Articolul 1 para. 1 din Protocolul nr. 1

Posesia nestingherită a bunurilor

Neexecutarea unei hotărâri definitive care stabilește repunerea deplină în posesia unui teren a unor persoane strămutate pe teritoriul național, incluzând terenul pe care a fost construit o biserică: *încălcare*

Articolul 46

Articolul 46-2

Executarea hotărârii

Măsuri cu caracter individual

Statului reclamat i se cere să garanteze deplina repunere în posesia unui teren a unor persoane strămutate pe teritoriul național, inclusiv mutarea unei biserici

În fapt – Reclamanții au fost forțați să-și părăsească casa în timpul războiului bosniac din perioada 1992-95, devenind persoane strămutate pe teritoriul național. În 1997, o parte din terenul reclamanților a fost expropriat și alocat parohiei, în scopul construirii unei biserici. În 1999, Comisia pentru plângerile privind bunurile imobile ale persoanelor strămutate și ale refugiaților („CRPC”) a anulat orice transfer involuntar sau restricție impusă proprietății după 1992 și a stabilit că reclamanții erau îndreptățiți să fie repuși în posesia terenului. În 2001, Ministerul pentru problemele refugiaților a dispus repunerea imediată în posesia terenului. Reclamanții și-au recâștigat posesia terenului, cu excepția unei porțiuni pe care a rămas o biserică. Eforturile reclamanților de a-și recâștiga posesia deplină nu s-au soldat cu succes.

În drept – Articolul 1 din Protocolul nr. 1: Nu s-a contestat faptul că reclamanții erau proprietarii bunului în discuție și că erau îndreptățiți să li se întoarcă terenul. Dreptul reclamanților la deplina restituire a fost stabilit prin decizia CRPC și cea a Ministerului privind problemele refugiaților. Ambele decizii le-au acordat dreptul la repunerea imediată în posesie și ambele erau definitive și executorii. Pe baza Legii privind restituirea proprietăților din 1998 și a [Acordului de pace de la Dayton](#) din 1995, autoritățile competente trebuiau să implementeze deciziile CRPC.

Terenul a fost întors ulterior reclamanților, cu excepția porțiunii pe care rămăsese biserica. Reclamanții au cerut în mod repetat repunerea în posesie, însă fără niciun rezultat. Obligația statului de a le garanta reclamanților un drept efectiv de proprietate, în baza articolului 1 din Protocolul nr. 1, le impunea autorităților naționale să întreprindă măsuri practice pentru a se asigura că decizia CRPC și cea a Ministerului pentru problemele refugiaților sunt executate. În schimb, autoritățile s-au opus chiar, inițial, prin autorizarea efectivă a rămânerii bisericii pe terenul reclamanților. În cele din urmă, cererea cu caracter civil a reclamanților, care doreau redobândirea posesiei terenului lor, a fost respinsă.

În ciuda existenței a două decizii definitive care dispuneau deplina repunere în posesia terenului lor, reclamanții mai erau împiedicați încă de statul reclamat, la șaptesprezece ani după ratificarea Convenției și a Protocoalelor sale, să posede nestingheriți terenul.

Deși, în circumstanțele particulare ale cazului, putea fi justificată o întârziere a executării hotărârii, Guvernul nu a oferit vreo justificare pentru inacțiunea autorităților în cazul reclamanților. Amânarea îndelungată a echivalat cu un refuz clar al autorităților de a pune în executare deciziile relevante, lăsându-i pe reclamanți într-o stare de incertitudine cu privire la realizarea dreptului lor de proprietate. Așadar, ca rezultat al eșecului autorităților de a respecta decizii definitive și obligatorii, reclamanții au suferit zădărniciri serioase privind exercițiul dreptului lor de proprietate. Ca atare, ei au trebuit să poarte o sarcină disproporționată și excesivă.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Articolul 46: Constatarea unei încălcări în cazul reclamanților nu lăsa posibilitatea reală de alegere în privința măsurilor cerute pentru remedierea ei. În aceste condiții, având în vedere circumstanțele particulare ale cazului, Curtea a considerat că statul reclamat trebuia să întreprindă toate măsurile necesare pentru a garanta deplina executare a deciziei CRPC și a celei a Ministerului privind problemele refugiaților, inclusiv și în special mutarea bisericii de pe teritoriul reclamanților, fără alte întârzieri, în cel târziu trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă.

Articolul 41: 5,000 EUR pentru primul reclamant și 2,000 EUR pentru fiecare din restul reclamanților, în privința prejudiciului material; niciun capăt de cerere privind prejudiciul moral suferit.